

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 24 sierpnia 2023 r.

DIH-3.707.73.2023.AB

DECYZJA DIH – 3.69.2023

„informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1706 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z dnia 30 czerwca 2023 r. (nr akt kontroli: DEk.8361.74.2023.EC), na mocy której na przedsiębiorcę Sławomira Gorlo prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowo-Usługowa "GOS" Sławomir Gorlo w Olecku, na podstawie art. 6 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168) nałożono karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych), w związku z niewykonaniem obowiązku w zakresie uwidaczniania cen jednostkowych, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

Uzasadnienie

W dniach 26 kwietnia – 8 maja 2023 r. inspektorzy reprezentujący Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej (zwanego dalej: „Warmińsko-Mazurskim WIIH” lub „organem pierwszej instancji”) przeprowadzili czynności kontrolne w sklepie należącym do przedsiębiorcy [xxxxxxxxxxxxxxxx] prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą [xx] (zwanego dalej: „stroną”, „stroną postępowania” lub „przedsiębiorcą”).

Upřednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221 z późn. zm.) (zwanego dalej: „Prawem przedsiębiorców”), skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z 17 kwietnia 2023 r., ze wskazaniem

zakresu przedmiotowego kontroli obejmującego sprawdzenie prawidłowości przekazywania przez przedsiębiorców informacji o cenach towarów i usług. Wspomniane zawiadomienie doręczono stronie 18 kwietnia 2023 r.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w obecności osoby upoważnionej do reprezentowania przedsiębiorcy.

W toku kontroli sprawdzano m.in. przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168) (zwaną dalej: „ustawą o informowaniu o cenach”) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2022 r., poz. 2776) (zwanego dalej: „rozporządzeniem Ministra Rozwoju”).

Inspektorzy prowadząc czynności kontrolne w placówce detalicznej w zakresie prawidłowości uwidaczniania cen zgodnie z wymaganiami ustawy o informowaniu o cenach oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju, sprawdzili prawidłowość uwidaczniania cen 100 partii artykułów spożywczych oferowanych do sprzedaży detalicznej. W wyniku podjętych działań stwierdzono brak podania cen jednostkowych w odniesieniu do 10 partii poddanych ocenie produktów.

Kontrolowany uzupełnił brakujące ceny jednostkowe jeszcze w trakcie trwania czynności kontrolnych.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z 8 maja 2023 r. (nr akt kontroli: DEk.8361.74.2023) oraz na załączonej dokumentacji fotograficznej.

W dniu 30 maja 2023 r. Warmińsko-Mazurski WIIH, na podstawie art. 61 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 z późn. zm.), (zwaną dalej: „Kpa”), zawiadomił kontrolowanego przedsiębiorcę, o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie nałożenia kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w związku z naruszeniem obowiązków określonych w art. 4 ustawy o cenach. Jednocześnie poinformowano, że zgodnie z art. 10 i 73 kpa stronie przysługuje prawo do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, a także sporządzania z nich notatek i odpisów.

W powyższym zawiadomieniu organ wezwał również do przedłożenia deklaracji podatkowej za ostatni rok rozliczeniowy (ewentualnie oświadczenia dotyczącego wielkości obrotów i przychodu) oraz oświadczenia o liczbie zatrudnionych średniorocznie pracowników.

Pismem z 5 czerwca 2023 r. przedsiębiorca przekazał informację o wielkości obrotów i przychodu za rok 2022 oraz liczbie zatrudnionych średniorocznie pracowników.

Pismem z 14 czerwca 2023 r. Warmińsko – Mazurski WIIH zawiadomił przedsiębiorcę o zakończeniu gromadzenia materiału dowodowego i ponownie zawiadomił o uprawnieniach wynikających z art. 10 Kpa.

W dniu 30 czerwca 2023 r. Warmińsko-Mazurski WIIH wydał na podstawie art. 6 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach decyzję (sygnatura DEk.8361.74.2023.EC), na mocy której nałożył na przedsiębiorcę, karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, w zakresie uwidaczniania cen jednostkowych. Decyzja została doręczona stronie w dniu 3 lipca 2023 r.

W dniu 24 lipca 2023 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej: „Prezesem UOKiK” albo „organem drugiej instancji” otrzymał, za pośrednictwem Warmińsko-Mazurskiego WIIH, odwołanie od ww. decyzji, w którym przedsiębiorca wniósł o uchylenie skarżonej decyzji. Przedsiębiorca w odwołaniu m.in. wskazał, że stwierdzone nieprawidłowości wynikały z uzupełniania towaru i założeniu kart cen jednostkowych, a każdy kupujący został ustnie poinformowany o cenie partii towaru, a nieprawidłowość została natychmiast usunięta. Zdaniem przedsiębiorcy została zaniżona ilość partii towarów kontrolowanych, co znacznie podwyższa udział procentowy nieprawidłowości, a co się z tym wiąże i kara. Ponadto strona wskazując na kryzys gospodarczy, ogromną konkurencję i wzrastające koszty utrzymania stwierdza w odwołaniu, że kara w wysokości 500 zł, dla mikro przedsiębiorcy jest za wysoka. Dodatkowo przedsiębiorca nadmienił, że działał w dobrej wierze i zaufaniu do organów administracji państwowej, podpisał protokół bez jego uprzedniego przeczytania, myśląc iż natychmiastowe usunięcie nieprawidłowości (zaprzestanie naruszenia prawa) i postawa przedsiębiorcy wykaże znikomą wagę naruszenia.

Pismem z dnia 26 lipca 2023 r. Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami sprawy i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała z przysługującego jej prawa.

Przedsiębiorca w odpowiedzi na powyższe w piśmie z 4 sierpnia 2023 podtrzymał swoje stanowisko zwarte w odwołaniu.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ww. ustawy, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach przedsiębiorca ma obowiązek w miejscu sprzedaży detalicznej uwidocznić cenę oraz cenę jednostkową towaru w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy, cena jednostkowa lub informacja o obniżonej cenie, w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów. Cenę, cenę jednostkową lub informację o obniżonej cenie uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, która może mieć formę wyświetlacza elektronicznego, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Natomiast zgodnie z § 4 ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju cena jednostkowa powinna dotyczyć ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości;

- 2) kilogram lub tonę - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy;
- 3) metr - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według długości;
- 4) metr kwadratowy - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według powierzchni;
- 5) sztukę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

Wskazać ponadto należy, iż zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia w szczególnych przypadkach uzasadnionych rodzajem, przeznaczeniem lub zwyczajowo oferowaną ilością towarów przy uwidacznianiu cen jednostkowych dopuszcza się stosowanie dziesiętnych wielokrotności i podwielokrotności legalnych jednostek miar innych niż określone w ust. 1.

Natomiast § 4 ust. 3 ww. rozporządzenia stanowi, iż w przypadku towaru pakowanego oznaczonego liczbą sztuk dopuszcza się stosowanie przeliczenia na cenę jednostkową za sztukę lub za dziesiętną wielokrotność liczby sztuk.

Wyłączenia dotyczące obowiązku podawania cen jednostkowych zawarte są w § 7 rozporządzenia Ministra Rozwoju i tym samym wymogu uwidaczniania cen jednostkowych nie stosuje się do:

- 1) towarów, których cena jednostkowa jest identyczna z ceną sprzedaży;
- 2) towarów sprzedawanych ze względu na ich przeznaczenie w zestawach (kompletach);
- 3) towarów nieżywnościowych sprzedawanych ze względu na ich przeznaczenie lub właściwości wyłącznie w parach;
- 4) produktów leczniczych w rozumieniu art. 2 pkt 32 ustawy Prawo farmaceutyczne.

Niezrealizowanie obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach powoduje – zgodnie art. 6 ust. 1 ww. ustawy – nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Przepis ten w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy i stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości zostały skorygowane. Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną.

Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się:

- 1) stopień naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków;
- 2) dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, przez tego przedsiębiorcę oraz uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków;
- 3) wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy;
- 4) sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych.

Niniejsze postępowanie administracyjne prowadzone jest w związku z odwołaniem przedsiębiorcy od decyzji, na mocy której Warmińsko-Mazurski WIIH, nałożył karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych) z tytułu niewykonania obowiązku, wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, poprzez brak uwidocznienia cen jednostkowych 10 partii

(10 proc. poddanych ocenie wyrobów), co stanowiło naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług.

Prezes UOKiK podkreśla, że zgromadzone w toku kontroli materiały w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości, wykazują że w powyższej sprawie udowodnione zostało, iż strona nie wypełniła ciążącego na niej wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, w związku z § 3 i 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju, tj. obowiązku uwidocznienia cen jednostkowych. Tym samym na Warmińsko - Mazurskim WIIH ciążył obowiązek przeprowadzenia postępowania w tym zakresie i wydania decyzji administracyjnej.

Organ drugiej instancji wskazuje, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką właśnie jest kara pieniężna nakładana na podstawie przepisów ustawy o informowaniu o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego przypisaną mu obiektywną odpowiedzialność za naruszenie ciążących na nim obowiązków. Samo zaś stwierdzenie – udowodnienie faktu braku właściwej informacji w zakresie m.in. ceny czy ceny jednostkowej towaru jest wystarczającą przesłanką do nałożenia kary pieniężnej. Nie ma przy tym znaczenia czy niedopełnienie obowiązku uwidocznienia cen w określony sposób nastąpiło z winy (umyślnej czy nieumyślnej) kontrolowanego przedsiębiorcy, czy też nie. Dodatkowo wskazać należy, że ustawa nie przewiduje możliwości badania przez organ Inspekcji Handlowej istnienia winy, bądź jej braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Zatem samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że określony podmiot nie zrealizował ciążącego na nim obowiązku ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną.

Przedsiębiorca w odwołaniu, nie podważa ustaleń faktycznych, a jedynie tłumaczy, że stwierdzone nieprawidłowości wynikały z uzupełniania towaru i założeniu kart cen jednostkowych i każdy kupujący został ustnie poinformowany o cenie partii towaru, a nieprawidłowość została natychmiast usunięta. Zdaniem przedsiębiorcy została też zaniżona ilość partii towarów kontrolowanych, co znacznie podwyższa udział procentowy nieprawidłowości, a co się z tym wiąże i kara. Ponadto strona wskazując na kryzys gospodarczy, ogromną konkurencję i wzrastające koszty utrzymania stwierdza w odwołaniu, że kar w wysokości 500 zł, dla mikro przedsiębiorcy jest za wysoka. Dodatkowo przedsiębiorca nadmienił, że działał w dobrej wierze i zaufaniu do administracji państwowej, podpisał protokół bez jego uprzedniego przeczytania, myśląc iż natychmiastowe usunięcie nieprawidłowości (zaprzestanie naruszenia prawa) i postawa przedsiębiorcy wykaże znikomą wagę naruszenia.

Po analizie całokształtu materiału dowodowego, w szczególności protokołu kontroli z 8 maja 2023 r. (nr akt kontroli: DEk.8361.74.2023) i jego załączników, organ drugiej instancji nie miał wątpliwości co do zaistnienia faktu naruszenia przepisów ustawy o cenach oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju. Stan faktyczny ustalony i opisany w protokole kontroli i załącznikach do protokołu, nie budzi żadnych wątpliwości organu drugiej instancji. Jak wynika z akt sprawy, w kontrolowanej placówce brak było informacji o cenie jednostkowej 10 partii oferowanych wyrobów (10 % poddanych ocenie).

Prezes UOKiK wskazuje, że celem ustawy o cenach jest ochrona konsumenta oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorcami. Informacja dotycząca ceny czy ceny jednostkowej służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Ponadto od przedsiębiorcy, jako profesjonalnego uczestnika

obrotu gospodarczego należy oczekiwać znajomości i stosowania przepisów w zakresie m.in. regulacji dotyczących sposobu oznaczania ceną i ceną jednostkową towarów. Dodatkowo, to na stronie postępowania, spoczywa obowiązek dołożenia wszelkich starań, aby nie dopuścić do sytuacji, w której przy towarze wystawionym do sprzedaży, brak jest uwidocznienia jego ceny jednostkowej, jeżeli obowiązek dotyczy danego towaru.

Jednym z argumentów strony zawartych w odwołaniu, jest stwierdzenie, że przedsiębiorca działał w dobrej wierze i zaufaniu do organów administracji państwowej, podpisał protokół bez jego uprzedniego przeczytania, myśląc iż natychmiastowe usunięcie nieprawidłowości (zaprzestanie naruszenia prawa) i postawa przedsiębiorcy wykaże znikomą wagę naruszenia.

Odnosząc się do powyższego organ drugiej instancji wskazuje, że prawem, a nie obowiązkiem kontrolowanego przedsiębiorcy jest zapoznanie się z aktami sprawy, przedstawienie nowych dowodów i wypowiedzenie się, jak również zgłaszanie uwag do protokołu kontroli. Jest to przywilej z jakiego może, ale nie musi skorzystać strona, niemniej jednak nie ma to wpływu na wagę naruszenia. Kwestie związane z natychmiastowym usunięciem nieprawidłowości zostały właściwie uwzględnione zarówno przez organ pierwszej instancji, jak i Prezesa UOKiK podczas analizy przesłanek wymiaru kary i przesłanek do odstąpienia od wymierzenia na podstawie 189 f § 1 pkt 1 Kpa, o czym będzie mowa poniżej w niniejszej decyzji.

Odnosząc się do kolejnego zarzutu przedsiębiorcy dotyczącego zaniżania ilości partii towarów kontrolowanych, co znacznie podwyższa udział procentowy nieprawidłowości, a co się z tym wiąże i karę, Prezes UOKiK wskazuje, że organy Inspekcji Handlowej podczas prowadzonych kontroli typują określoną liczbę asortymentu towaru oferowanego przez przedsiębiorcę do sprzedaży, a następnie, na tak przyjętej próbie, sprawdzają sposób uwidocznienia cen i określają zakres naruszenia obowiązujących przepisów przez podmiot zobowiązany do przestrzegania prawa. W toku kontroli w dniu 26 kwietnia 2023 r. organ wytypował do oceny w zakresie uwidaczniania informacji o cenach 100 partii oferowanych do sprzedaży wyrobów i następnie prawidłowo do tej liczby odniósł ilość zakwestionowanych produktów w tym zakresie. Stwierdzone nieprawidłowości stanowią o niezrealizowaniu obowiązujących w tym zakresie przepisów, a w konsekwencji świadczą o naruszeniu praw konsumentów, którzy pozbawieni zostali tym samym możliwości porównania cen podobnych towarów. I tak też było w tym przypadku, gdzie inspektorzy wytypowali do kontroli określoną liczbę produktów (a nie całość asortymentu) i do tej właśnie liczby skontrolowanych odnieśli liczbę wyrobów zakwestionowanych, co pozwoliło na ustalenie skali nieprawidłowości. Również w przypadku zbadania większej ilości produktów, liczba stwierdzonych nieprawidłowości została by odniesiona do ilości faktycznie zbadanej, a nie ilości produktów oferowanych w kontrolowanej placówce. Jednocześnie należy wskazać że Warmińsko - Mazurski WIIH typując do kontroli wyroby wybierał znajdujące się w ofercie przedsiębiorcy różne rodzaje wyrobów znajdujących się kontrolowanej placówce. Tym samym powyższe argumenty strony Prezes UOKiK uznaje za bezpodstawne.

Po przeprowadzonym postępowaniu administracyjnym, Prezes UOKiK uznaje, iż Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej wydał decyzję zgodną z obowiązującym stanem prawnym przy uwzględnieniu ustawowych wytycznych wymiaru sankcji wskazanych w art. 6 ust. 3 ww. ustawy.

Warmińsko-Mazurski WIIH oceniając stopień naruszenia obowiązków (charakter, waga, skala, czas trwania naruszenia) prawidłowo wskazał m.in., że w miejscu sprzedaży detalicznej stwierdzono brak uwidocznienia ceny jednostkowej w odniesieniu do 10 na 100 oferowanych do sprzedaży i ocenianych produktów, co stanowi naruszenie przepisów ustawy o cenach i rozporządzenia Ministra Rozwoju. Warmińsko - Mazurski WIIH analizując powyższe przesłanki właściwie wskazał że przedsiębiorca nie uwidaczniając cen jednostkowych towarów naruszył poważnie obowiązek wynikający z art. 4 ust. 1 ww. ustawy. Cena jednostkowa bowiem jest podstawowym kryterium obiektywnej informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, szczególnie w kontekście porównania jej z takimi wartościami innych towarów - podobnych pod względem przeznaczenia, ale o odmiennych cechach artykułów co do marki, producenta, ilości, wzornictwa, poziomu technicznego. Strona nie uwidaczniając cen jednostkowych przy towarach uniemożliwia kupującym porównanie cen towarów podobnych, lecz o innej masie czy objętości, a przez to utrudnia dokonanie optymalnego i właściwego dla konsumenta wyboru towaru, zapewniając prawo do rzetelnej informacji o cenie. Przy ocenie przedmiotowej przesłanki uwzględniono również skalę naruszenia obowiązków stwierdzając, że brak cen jednostkowych przy 10 partiach towarów stanowi 10 % w stosunku do 100 wytypowanych do kontroli towarów, przy których ustawodawca wymaga uwidocznienia cen jednostkowych, a zatem należy uznać, że interes konsumenta został naruszony w znacznym stopniu. Właściwie, organ pierwszej instancji odniósł się także do czasu trwania naruszenia przyjmując, że naruszenie trwało od bliżej nieokreślonego czasu, ale co najmniej do 26.04.2023 r. tj. pierwszego dnia kontroli.

Oceniając dotychczasową działalność podmiotu, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków, należy wskazać, że przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą od 1990 r. (zgodnie z wyciągiem z CEDiG), a więc miał wystarczającą ilość czasu, aby dokładnie zapoznać się z przepisami prawa i się do nich stosować. W skarżonej decyzji Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor IH nie stwierdził wcześniejszego naruszenia przez przedsiębiorcę przepisów z zakresu obowiązku informowania o cenach, jak również właściwie wskazał, że przedsiębiorca usunął stwierdzone nieprawidłowości.

Organ pierwszej instancji wziął pod uwagę również wielkość obrotów i przychodu, uwzględniając dane przekazane przez przedsiębiorcę dały podstawę do zakwalifikowania go do grupy tzw. mikroprzedsiębiorców.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy, Prezes UOKiK, podobnie jak organ pierwszej instancji nie widzi podstaw do odstąpienia od wymierzenia kary na podstawie art. 189f § 1 pkt 1 Kpa. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ mógł odstąpić od nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. Podkreślić należy, że w trakcie kontroli ustalono, iż w przypadku 10 procent ocenianych produktów, konsumenci byli pozbawieni odpowiednich informacji o cenie jednostkowej wyrobu. W tym miejscu należy zwrócić uwagę na celowość podawania ceny jednostkowej tak aby konsument mógł dokonać właściwego wyboru. Brak cen jednostkowych stwierdzono przy 10 partiach przekąsek

(chipsów, chrupek), które sprzedawane były w opakowaniach o różnej gramaturze w różnych cenach. Dopiero podanie cen jednostkowych tych produktów, razem z ceną sprzedaży pozwala konsumentom podjąć świadomą decyzję o zakupie. Stąd też wagi naruszenia nie można uznać za znikomą. Prezes UOKiK wskazuje, że ustawa o informowaniu o cenach implementuje przepisy dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. Urz. WE L Nr 80 s. 27). Dyrektywa ta w motywie (6) preambuły wskazuje, iż obowiązek podawania ceny sprzedaży oraz ceny jednostkowej przyczynia się znacząco do lepszego przekazywania informacji konsumentom, jako że najłatwiejszym i zarazem najlepszym sposobem jest umożliwienie konsumentom dokonania oceny i porównania cen produktów w sposób optymalny i tym samym dokonania świadomego wyboru na podstawie prostych porównań. Ponadto celem samej dyrektywy jest ustalenie podawania ceny sprzedaży oraz ceny za jednostki miary produktów oferowanych konsumentom przez podmioty gospodarcze w celu lepszego przekazywania informacji konsumentom oraz ułatwienia porównywania cen.

Należy w tym miejscu również dodać, że strona została poinformowana o zbliżającej się kontroli i jej zakresie, w Zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli z 17 kwietnia 2023 r., zawierającym przedmiotowy zakres kontroli określony m.in. jako: sprawdzenie prawidłowości przekazywania przez przedsiębiorców informacji o cenach towarów i usług. Kontrola rozpoczęła się po 8 dniach, a więc przedsiębiorca miał wystarczająco dużo czasu, aby się do niej przygotować i uzupełnić brakujące informacje o cenach jednostkowych oferowanych do sprzedaży wyrobów, jednak - jak dowodzą wyniki kontroli – nie podjął działań, mających na celu wyeliminowanie ewentualnych uchybień jeszcze przed kontrolą. Tym samym przesłanka pierwsza nie została spełniona. Organ drugiej instancji uznaje za spełnioną przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszenia - strona uzupełniła brakujące informacje o cenach jednostkowych, nastąpiło to jednak dopiero w wyniku kontroli. Należy jednak wskazać, że znikoma waga naruszenia oraz zaprzestanie naruszenia prawa muszą być spełnione łącznie, co w niniejszym przypadku nie miało miejsca, w związku z powyższym organ drugiej instancji stwierdza, iż nie ma podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 Kpa i do odstąpienia od wymierzenia kary.

Ponadto nie została spełniona przesłanka z art. 189f § 1 pkt 2 Kpa, gdyż na stronę nie została wcześniej nałożona administracyjna kara pieniężna w związku z naruszeniem przepisów ustawy o informowaniu o cenach. Tym samym wymagane prawem przesłanki nie zostały spełnione i nie występują podstawy do odstąpienia od nałożenia kary.

Po przeanalizowaniu akt sprawy organ odwoławczy stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 Kpa, tj. zastosowanie art. 189f § 2 nie spełnieni celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna określona w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią w art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, bowiem nie uwidoczniała ceny jednostkowej 10 produktów oferowanych do sprzedaży, co stanowiło 10 proc. poddanych ocenie wyrobów. Nawet informacja o planowanej kontroli w tym zakresie, nie spowodowała podjęcia przez przedsiębiorcę działań, dzięki którym w toku kontroli nie zostałyby stwierdzone żadne nieprawidłowości w zakresie uwidaczniania cen. Należy także podkreślić, iż obowiązek uwidocznienie cen i cen jednostkowych ciąży na przedsiębiorcy w momencie oferowania danego towaru do sprzedaży.

Literalna wykładnia w/w przepisu jednoznacznie wskazuje, iż warunkiem zastosowania odstąpienia od wymierzenia kary jest usunięcie naruszenia prawa, przy czym termin ten należy interpretować ściśle, a więc bez rozszerzenia jego znaczenia na przypadki „zaprzestania naruszania prawa”, tych bowiem dotyczy regulacja art. 189f § 1 kpa (por. Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Red. prof. dr hab. Marek Wierzbowski, red. prof. dr hab. Aleksandra Wiktorowska. Rok 2021: „Z uwagi na odmienne brzmienie tych sformułowań na gruncie komentowanego artykułu, należy uznać, że "usunięcie naruszenia prawa" nie jest tożsame z "zaprzestaniem naruszenia". Tym samym, aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszanie przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia (z oczywistych przyczyn nie jest możliwe wyeliminowanie samego naruszenia, a więc zdarzenia z przeszłości, które już zaistniało”). Charakter naruszeń, jakich dopuściła się Strona, wyklucza możliwość usunięcia skutków naruszenia prawa (por. uzasadnienie wyroku WSA w Warszawie z dnia 25.07.2019 r. Sygn. akt VI SA/Wa 991/19: „Warunkiem odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej jest także przywrócenie stanu zgodnego z prawem, naruszonego przez zachowanie stanowiące podstawę odpowiedzialności administracyjnej. Jak słusznie podkreślił organ usunięcie naruszenia prawa nie jest tożsame z zaprzestaniem naruszania. Aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia.”). Zatem w przedmiotowej sprawie brak jest możliwości zastosowania art. 189f § 2 i 3 kpa.

Kara pieniężna powinna odpowiadać wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, który w art. 8 dyrektywy 98/6 WE stanowi, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca (porównaj w tym zakresie wyrok NSA z 23 maja 2012 r., II GSK 684/11, czy wyrok NSA z 19 grudnia 2012, II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstrasżająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary opatrzone odpowiednimi informacjami o ich cenach i cenach jednostkowych.

Reasumując, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów o informowaniu o cenach i ich uwidacznianiu skutkujące istotnym naruszeniem interesów konsumentów, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą decyzji organu pierwszej instancji na korzyść strony. Utrzymując w mocy zaskarżoną decyzję Warmińsko-Mazurskiego WIIH, Prezes UOKiK miał na uwadze całokształt okoliczności sprawy, przeanalizował przesłanki określone art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, a ponadto rozważył dyrektywy wymienione w art. 189f Kpa. Podsumowując przeprowadzone rozważania, Prezes UOKiK stwierdził, że złożone przez stronę odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, a zaskarżoną decyzję należy utrzymać w mocy.

Po przeprowadzonym postępowaniu administracyjnym, Prezes UOKiK uznaje, iż Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej wydał decyzję zgodną z obowiązującym stanem prawnym przy uwzględnieniu ustawowych wytycznych wymiaru sankcji wskazanych w art. 6 ust. 3 ww. ustawy oraz wspomnianych wymogów ujętych w celach regulacji. Wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 500 zł stanowi zaledwie 2,5 % jej maksymalnej wysokości, tj. 20 000 zł i jest w ocenie organu drugiej instancji, kwotą optymalną.

Niezależnie od powyższego organ drugiej instancji informuje, że kwestia sytuacji materialnej strony wskazana w odwołaniu (kryzys gospodarczy, ogromna konkurencja i wzrastające koszty utrzymania) – może zostać uwzględniona dopiero po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji, przy ewentualnym zastosowaniu ulg w opłacaniu należności publicznoprawnej, jaką jest wymierzona kara pieniężna. Organ drugiej instancji nie ma podstaw do uchylecia decyzji i odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej z uwagi na trudną sytuację ekonomiczną przedsiębiorcy, jeżeli stan faktyczny wprost uzasadnia nałożenie kary w określonym przez Warmińsko-Mazurskiego WIIH wymiarze.

Prezes UOKiK informuje, że w myśl art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.), który zgodnie z odesłaniem wskazanym w art. 8 ustawy o informowaniu o cenach, znajdzie zastosowanie w niniejszym przypadku, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Olsztynie w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony i Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;

- 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 z późn.

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymuje:

1. [xx]
2. Warmińsko-Mazurski WIIH
3. a/a